

Gökyüzü Gözlemcileri

İŞBAŞINDA!

Akşam olup Güneş yerini diğer yıldızlara bıraktığında siz de yüzünüzü gökyüzüne çevirmek ister misiniz? Kim bilir belki atmosferimize giren bir meteora ya da yörüngesinde ilerleyen bir yapay uyduya denk gelirsiniz. Bu heyecan verici deneyimler için gökyüzünü gözlemlemeye başlayalım!

Yıldızları, gezegenleri ve diğer gök cisimlerini incelemek yani gökyüzü gözlemi yapmak, heyecanlı bir maceraya atılmak gibidir. Bu macera için doğru zamanı ve yeri seçmek önemli. En iyi gözlem, nemin az olduğu yerlerde ve bulutsuz gecelerde yapılır. Hava ne kadar karanlık olursa o kadar çok gök cismi görülür. Bu nedenle kent ışıklarından uzak, kırsal bölgelerde ve Ay ışığının olmadığı yeni ay evresinde gözlem yapmak tercih edilir.

Gökyüzünü gözlemlemenin en basit yolu ona çıplak gözle yani herhangi yardımcı bir ekipman kullanmadan bakmaktır. Çıplak gözle Ay'ı, bazı gezegenleri ve takımyıldızları rahatlıkla gözlemleyebiliriz.

Çıplak gözle gözlem yaparken bir gök atlası da çok işimize yarar. Gök atlasının ayarını yapıp uygun biçimde konumlandırırsak o gece hangi takımyıldızları gözlemleyebileceğimizi belirleriz. Gök atlasının nasıl yapıldığını ve kullanıldığını öğrenmek için biraz araştırma yapmanız gerekebilir. Okumaya ara verip bunu biraz araştırabilirsiniz.

Peki, akıllı cihazlarla da gökyüzü gözlemi yapılabilirdiğini biliyor muydunuz? Örneğin; Stellarium gibi uygulamalar, telefon gökyüzüne tutulduğunda, o bölgede hangi yıldız ve gezegenlerin bulunduğunu gösterir. Bu uygulamalar sayesinde takımyıldızları ve gezegenleri kolayca tanıyabilir, yerlerini keşfedebiliriz.

Gökyüzü gözlemi için kullanılan dürbünler, gök cisimlerini daha ayrıntılı biçimde görmemizi sağlar. Basit bir dürbünle Ay'ın kraterlerini, Jüpiter'in büyük uydularını ve bazı yıldız kümelerini görebiliriz. Gökyüzü gözlemi için önerilen, farklı büyütme gücüne ve mercek genişliğine sahip dürbünler bulunabilir. Dürbün araştırması yaparken 7x35 gibi gösterimlerle karşılaşabiliriz. 7x ifadesi dürbünün büyütme gücünü, 35 sayısı merceklerin çapını belirtir. Gökyüzü gözlemi için genellikle 7x50 ya da 10x50 dürbünler tercih edilir.

Daha net ve ayrıntılı gözlemler yapmak için kullanılan teleskoplar da ışığı toplayarak görüntü oluşturur. İki ana teleskop türü vardır: mercekli ve aynalı teleskoplar. Mercekli teleskoplar, özellikle Ay ve gezegen gözlemleri için uygundur. Aynalı teleskoplarsa daha çok Güneş sistemi dışındaki gök cisimlerinin gözlemlenmesi için tercih edilir.

Mercekli teleskop

Güneş tutulması gözlemi için üretilmiş özel filtreli gözlük

Güneş gözlemi yapmak da eğlencelidir ancak çok dikkatli olmak gerekir. Çünkü Güneş'e çıplak gözle, dürbünle ya da teleskopla bakmak gözlerimize zarar verebilir. Bu nedenle Güneş gözlemi için özel filtreler kullanılır. Filtreler, Güneş'ten gelen yoğun ışığın önemli bir bölümünü engelleyerek güvenli bir şekilde gözlem yapmamızı sağlar.

Ayrıca, güneş teleskopları da Güneş gözlemi yaparken kullanılabilir. Bu teleskoplarla Güneş yüzeyindeki lekeler gibi oluşumlar incelenebilir.

Güneşi gözlemlemek için özel teleskoplar kullanılır.

Güneş teleskobundan bakıldığında görülen görüntü

Düzenli gözlem yaparak gök cisimlerinin hareketlerini ve değişimlerini daha iyi anlayabiliriz.